

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

DAHA TEMİZ, DAHA YEŞİL, DAHA MAVİ BİR DÜNYA

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK
SIFIR ATIK HAREKETİ İLE MÜMKÜN.

 MEDİPOL
UNV-ENYO
İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ENERJİ YÖNETİMİ OFİSİ

 MEDİPOL
UNV-ÇEYO
İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ÇEVRE YÖNETİMİ OFİSİ

MEDİPOL
UNV-ÇEYO
İSTANBUL

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ÇEVRE YÖNETİMİ OFİSİ

15 MAYIS DÜNYA İKLİM GÜNÜ

Dünya senin, iklim geleceğin.

Geleceğe sahip çık, iklim değişikliğiyle mücadele et.

 MEDİPOL
UNV-CEYO
İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ÇEVRE YÖNETİMİ OFİSİ

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ENERJİ YÖNETİMİ OFİSİ
ÇEVRE VE ATIK YÖNETİMİ OFİSİ

22 Mart Dünya Su Günü

SU HAYATTIR! İSRAF ETMEYİN.

Su, yeryüzündeki tüm canlıların yaşam kaynağı.
Dünyamızın geleceği için suyu tasarruflu kullanalım,
su kaynaklarımızı koruyalım.

 MEDİPOL
UNV-ENYO
İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ENERJİ YÖNETİMİ OFİSİ

 MEDİPOL
UNV-ATYO
İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ÇEVRE VE ATIK YÖNETİMİ OFİSİ

İKLİM EYLEMİ

İklim değişikliğinin yol açtığı çevresel etkilerin ölçümlenmesine yönelik araştırmaları gerçekleştirmektedir.

İklim Eylemi Neden Önemli?

İklim değişikliği insan faaliyetlerinden kaynaklanıyor, Dünya'nın ve insanların geleceğini tehdit ediyor. İklim değişikliğiyle mücadele ederek herkes için sürdürülebilir bir dünya inşa edebiliriz.

İklim değişikliği gerçekten insanların hayatlarını etkiliyor mu?

Değişen iklim hareketleri ve yükselen deniz seviyeleri hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde insanların hayatlarını etkiliyor. Filipinler'den Londra'ya zengin yoksul herkesi etkiliyor. En çok da yoksulları, kadınları, yaşlıları ve en fazla korunmaya muhtaç çocukları etkiliyor.

İKLİM EYLEMİ

❖ HEDEFLER ve GÖSTERGELERİ

- ❖ İklimle ilgili tehlikelere ve doğal afetlere karşı dayanıklılığın ve uyum kapasitesinin bütün ülkelerde güçlendirilmesi
  - ✓ Ulusal ve yerel düzeyde afet riski azaltma stratejileri olan ülkelerin sayısı
    - Yerel düzeyde, yerel ARA stratejilerine sahip olduklarını SFM'ye bildiren ülke sayısı, 2015'te 51 iken 2022'de 91'e çıkarak neredeyse iki katına çıktı.
  - ✓ 100 000 kişi başına afetlerden etkilenen, kaybolan ve ölen kişi sayısı
    - Birleşmiş Milletler tarafından açıklanan verilere göre, son 50 yılda iklim olayları kaynaklı doğal afetlerde 2 milyondan fazla insan hayatını kaybetti.
- ❖ İklim değişikliğiyle ilgili önlemlerin ulusal politikalara, stratejilere ve planlara entegre edilmesi
  - ✓ Gıda üretimini tehdit etmeyen bir şekilde düşük sera gazı emisyonu geliştirme ve iklim direncini geliştirmek ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum yeteneğini arttıran entegre bir politika/strateji/planın operasyonelleştirilmesi ya da kurulmasını tebliğ eden ülkelerin sayısı (ulusal bir uyum planı, ulusal belirlenen katkı, ulusal iletişim, iki yıllık güncelleme raporu veya diğerlerini içeren)
- ❖ İklim değişikliği azaltım, iklim değişikliğine uyum, etkinin azaltılması ve erken uyarı konularında eğitimin, farkındalık yaratmanın ve insani ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi
  - ✓ Birincil, ikincil ve üçüncül öğretim programlarına (iklim değişikliği hakkında) hafifletme, uyum, etki azaltma ve erken uyarı entegre etmiş ülkelerin sayısı

- ✓ Kalkınma eylemleri, teknoloji transferi, azaltma, uyum (iklim değişikliği hakkında) uygulamak için kurumsal, sistemik ve bireysel kapasite geliştirmenin güçlendirilmesini tebliğ eden ülkelerin sayısı
- ❖ Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne taraf olan gelişmiş ülkeler tarafından üstlenilen, anlamlı azaltım eylemleri ve uygulamada şeffaflık bağlamında, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarını ele almak için 2020'ye kadar yıllık 100 milyar doların ortaklaşa seferber edilmesi taahhüdünün uygulanması ve Yeşil İklim Fonu'nun sermayelendirme yoluyla olabildiğince kısa sürede tam olarak faaliyete geçirilmesi
  - ✓ 2020 itibariyle 100 milyar dolarlık ödenebilir taahhüt doğrultusunda (gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarını ele almak için BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne taraf ülkelerce üstlenilen) her yıl için seferber edilen ABD doları miktarı
    - ABD, İngiltere, Almanya, İspanya, Japonya, Kanada, Fransa, Avustralya'nın bulunduğu 23 gelişmiş ülke 2019'da taahhütleri kapsamında 79,6 milyar dolar finansman sağladı.
- ❖ Kadınlara, gençlere, yerel topluluklara ve dışlanmış gruplara odaklanarak en az gelişmiş ülkelerde ve gelişmekte olan küçük ada devletlerinde iklim değişikliğiyle ilgili etkili planlama ve yönetim kapasitesini artıracak mekanizmaların desteklenmesi
  - ✓ Kadınlara, gençlere, yerel ve dışlanmış topluluklara odaklanmayı içeren iklim değişikliğiyle ilişkili etkili yönetim ve planlama kapasitelerinin yükseltilmesi mekanizmaları için finans, teknoloji ve kapasite geliştirmeyi kapsayan özel destek, ve bir miktar destek alan en az gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan küçük ada devletlerinin sayısı

İklim değişikliği ile ölkemizi ve dünyayı bekleyen tehlikeler nelerdir?

İklim değişikliği, sosyal ve ekonomik sektörler ile canlı yaşamı ile doğrudan ilişkili su kaynakları, doğal afet, biyolojik çeşitlilik, ekosistem hizmetleri ve halk sağlığı gibi alanları etkilemektedir. Bu çerçevede, Yağış rejiminin değişmesi ile su sıkıntısı yaşanması ve/veya sellerin meydana gelmesi, Deniz seviyesinin yükselmesi kıyı bölgelerinin özellikle deltaların zarar görmesi, Sıcaklık artışı ile çölleşmenin artması.

Sıcaklık artışının dünyamıza etkisi

Paris İklim Anlaşması'nın parçası olan ve 1,5 derecelik bir sıcaklık artışının gezegen için ne anlama geleceğini yakından incelemekle görevlendirilen Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli, 1,5 derece ile 2 derece arasındaki farkın büyük hasarlara yol açabileceğini belirledi.

Buna göre, 1,5 derecelik artış; deniz seviyelerinin yükselmesi, mercan resiflerinin zarar görmesi ve sıcak hava dalgaları, kuraklıklar, seller, daha şiddetli fırtınalar ve diğer aşırı hava koşullarında artışa neden olsa da 2 derecelik artıştan çok daha az etkili olacak.

❑ Mercan Resifleri

Mercan resifleri, binlerce canlı türü için yaşam alanı sağlamak ayrıca bir diğer önemli rolü, fırtına ve dalgaların olası yıkıcı etkilerini azaltmaktır.

Atmosferden büyük miktarlarda karbondioksiti depolayarak bir nevi karbon yutağı görevi görür ve bu sayede iklimi düzenlemeye ve küresel ısınmanın etkilerini azaltmaya yardımcı olur.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM

İklim değişikliğinin etkileriyle m¼cadele etmek, fayda sağlamak ve etkilerini y¼netebilmek i¼in stratejilerin g¼lendirilmesi, geliştirilmesi ve uygulanması s¼recidir. İklim değişikliğine sebep olan emisyonlar azaltılsa ya da tamamen sonlansa bile atmosferde kalan sera gazları, iklim olaylarını değiştirmeye devam edecektir. İklim değişikliği bir kalkınma sorunudur. Bu nedenle, ekonomik, sosyal ve ¼evresel etkileri ve riskleri en aza indirmek i¼in iklim değişikliğine uyum sağlamak gerekmektedir.

T¼rkiye ve İklim Değişikliği

K¼resel sıcaklık artışının 2°C'ye ulaşması halinde, T¼rkiye'nin de i¼inde yer aldığı Akdeniz Havzası'nda beklenenler, iklim değişikliğinin etkilerine karşı alınması gereken ¼nlemlerin ne ¼l¼de programlı olması gerektiğini g¼stermektedir. IPCC D¼rd¼nc¼ Değerlendirme Raporu'nda, Akdeniz Havzası'nda genel sıcaklık artışının 1°-2°C'ye ulaşacağı, kuraklığın geniş b¼lgelerde hissedileceği ve ¼zellikle i¼ kesimlerde sıcak hava dalgalarının ve aşırı sıcak g¼nlerin sayısının artacağı ifade edilmektedir.

T¼rkiye'de ise yıllık ortalama sıcaklığın gelecek yıllarda 2,5°-4°C artacağı, Ege ve Doğu Anadolu B¼lgeleri'nde 4°C'yi, i¼ b¼lgelerinde ise bu artışın 5°C'yi bulacağı tahmin edilmektedir. Gerek IPCC raporu, gerekse y¼r¼t¼len bir dizi ulusal ve uluslararası bilimsel model ¼alıřmaları, T¼rkiye'nin yakın gelecekte daha sıcak, daha kurak ve yağışlar a¼ısından daha belirsiz bir iklim yapısına sahip olacağını ortaya koymuştur.

(IPCC - H¼k¼metlerarası İklim Değişikliği Paneli)

Türkiye’de iklim değişikliğinin; özellikle su kaynaklarının azalması, taşkınların artması, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme ve bunlara bağlı ekolojik bozulmalar gibi olumsuz etkilere neden olacağı öngörülmektedir.

Türkiye’nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi Ortak Programı çerçevesinde gerçekleştirilen iklim öngörülerini, diğer çalışmaları destekleyecek şekilde sıcaklıklarda belirgin artışlar ile hemen hemen bütün ekonomik sektörleri, yerleşimleri ve iklime bağlı doğal afet risklerini temelden etkileyecek biçimde yağış düzeninin yani su döngüsünün değişeceğini öngörmektedir. Bu değişim öngörülerini yorumlandığında, Türkiye’de yağış ve sıcaklıklardaki değişimler su kaynakları, tarımsal üretim, insan sağlığı, doğal afet riskleri ile ekonomik büyümeyi etkileyecek ve su gibi üretimde temel girdiyi teşkil eden faktörlerin miktar ve kalitesini düzenleyen ekosistem hizmetlerini de tehdit edecektir.

Tablo 4. İklim değişikliğinin etkileri ve Türkiye’de etkilenebilirlik arz eden sektörler/bölgeler

Etkiler	Şiddet	Etkilenebilir Bölgeler	Etkilenebilir Sektörler /Temalar
Nehir/havza rejimlerinin değişmesi	Düşük	Tüm bölgeler	Ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik
Azalan yüzey suları	Orta	Batı Anadolu Bölgesi	Tarım, su dağıtım şebeke altyapısı
Artan kullanma suyu kıtlığı	Yüksek	İstanbul, Ankara, Aydın, Nevşehir, Bursa	Kentsel alanlar
	Orta	Afyonkarahisar, İzmir, Kayseri, Muğla, Manisa	Tarım, sanayi, enerji
Sel	Orta	Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri	Tarım çiftçisinin ayakta kalması, insan sağlığı
Toprak kaybı/tuzluluk	Düşük	Akdeniz, Karadeniz ve Ege Bölgeleri, Güneydoğu Anadolu Bölgesi	Turizm, ekosistem hizmetleri, biyolojik çeşitlilik, deniz ürünleri
Topraksızlaşma/toprağın niteliğini kaybetmesi	Orta	Güney Batı Anadolu	Tarım çiftçisinin ayakta kalması, gıda güvencesi, derin olmayan göller ve sulak alanlar
Kıyı erozyonu	Düşük	Karadeniz Bölgesi	Balıkçılık, işsizlik
Denizel ekosistemin bozulması	Düşük	Akdeniz, Ege, Karadeniz Bölgeleri	Ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik
Orman yangınları	Orta	Batı Anadolu	Turizm, tarım
Türlerin yaşamak için başka alanlara göç etmesi	Düşük	Akdeniz Bölgesi	Turizm, tarım, gıda güvencesi
Azalan tarımsal üretkenlik	Orta	Akdeniz ve Ege Kıyıları	Tarım (istihdam), gıda güvencesi
Azalan hidroenerji potansiyeli	Düşük	Akdeniz Bölgesi	Enerji, sanayi
Azalan deniz ürünleri üretimi	Düşük	Akdeniz Bölgesi	Tarım, gıda güvencesi, su dağıtım şebekesi

İklim Değişikliğinin Türkiye'ye Etkileri

1970'den 2020'ye ortalama
deniz suyu sıcaklığı artışı:

Akdeniz: +1,2°C
Ege: +0,9°C
Marmara: +1,7°C
Karadeniz: +1,2°C

Türkiye'de
ortalama sıcaklık:

1970: 13,5°C
2019: 14,4°C

10 cm
toprak sıcaklığı:

1970: 16,1°C
2019: 16,4°C

Karla örtülü
ortalama gün sayısı:

1970: 18,5 gün
2019: 17,6 gün

Türkiye'nin
sera gazı emisyonu:

1998: 280,2 milyon ton
2008: 387,6 milyon ton
2018: 520,9 milyon ton

Kaynak: TÜİK / T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Türkiye'nin yol haritası

2021 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından "İklim Değişikliğiyle Mücadele Zirvesi'nde yapılan açıklamaya göre 'Tüm kurumların, sera gazı emisyonlarının azaltımına ve iklim değişikliğine uyum sağlamasına yönelik 2050 Ulusal İklim Değişikliği Stratejisi ve Eylem Planı uygulamaya konulacak. Ülkemizin her yerinde; enerji verimli, iklime duyarlı yeni yerleşim alanları kurulacak. Sıfır Atık Projesi kapsamında 2035 yılında geri dönüşüm oranı yüzde 60'a çıkarılacaktır. 2050 yılında evsel atıkların düzenli depolama ile bertarafına son verilecek. Ülkemizde hâlihazırda yüzde 2,5 olan arıtılarak yeniden kullanılan atıksu oranı, 2023 yılında yüzde 5'e, 2030 yılında ise yüzde 15'e çıkarılacak. Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretim kapasitesi artırılacak. İklim dostu yatırımlar desteklenecek. 2023 yılında binalarımızda kullandığımız fosil yakıtlar yüzde 25 oranında azaltılacak. Yine 2030 yılına kadar tüm binalarımız enerji kimlik belgesine sahip olacak.

Türkiye iklim değişikliği eylem planı

- Enerji
- Binalar
- Ulaştırma
- Sanayi
- Atık
- Tarım ve Ormancılık

Atık nedir ?

Üretim ve tüketim faaliyetleri sonrasında oluşan ve doğaya bırakılması halinde insan ve çevre sağlığına zarar verecek türdeki maddelere "atık" denir.

Atık Yönetimi

- Atıkların oluşumundan bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması,
- Atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı gibi yollar ile doğal kaynak kullanımının azaltılmasını hedeflemektedir.

✓ AZALT

Sadece ihtiyacın olanı al. Ücretsiz olsa bile kullanmadan atacağın şeyleri alma

✓ TEKRAR KULLAN

Kıyafetler, ambalajlar ve mobilyalar farklı şekillerde tekrar kullanılabilir. Tek kullanımlık batarya yerine tekrar şarj edilebilir bataryaları tercih et.

✓ TEKRAR DOLDUR

Cam bardaklar ve termos kullanarak plastik atıkları azalt. Tonerleri tekrar doldur.

✓ GERİ DÖNÜŞTÜR

Eğer kendin kullanamıyorsan geri dönüşüme yolla.

👉 **EN ÖNEMLİSİ:** Atıkların azaltılması çoğunlukla şirketlerin sorumluluğunda. Dizayn aşamasından itibaren daha dayanıklı ve dögüsel ürünlerin üretilmesi atık miktarını önemli ölçüde azaltacaktır.

Geri Dönüşüm Nedir?

Geri dönüşüm, insanların sosyal ve ekonomik faaliyetleri sonucu, kullanım süresi dolmuş ve artık doğa için zararlı hale gelen ve yeniden değerlendirilme imkanı olan atıklarının fiziksel veya kimyasal işlemlere tabi tutularak ikinci bir hammaddeye dönüştürülmesine denir.

Geri dönüşümde amaç kaynakların aşırı ölçüde kullanımını önlemek, atıkların kaynaklarında ayrıştırılmasını sağlamak ve atık çöp miktarının azalmasını sağlamaktır.

Geri Dönüşümün Önemi

- Doğal kaynakların azalmasını önler.
- Enerji tasarrufu sağlar.
- Bertaraf edilmesi gereken katı atık miktarı azalır.
- Ekonomiye katkı sağlar.
- Gelecek nesillere temiz bir çevre bırakabilmeyi sağlar.
- Sera gazı emisyonunun düşmesine katkı sağlar.
- Evsel atıkların kompost yöntemiyle geri dönüştürülmesi toprağın verimini artırır. Böylece hem organik hem de besin değeri yüksek ürünler elde edilir.

GERİ DÖNÜŞÜM

bize ne kazandırır

Sıfır Atık Projesi, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıkları kontrol altına alma, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir dünya bırakma amacını taşıyor

YILDA
31 MİLYON TON

ATIĞIN GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMESİ İLE
KAZANILANLAR

MİLYON AĞAÇ

MİLYON KG
DAHA AZ SERA
GAZI

MİLYON M3
DAHA AZ SU
KULLANIMI

MİLYAR KWH
DAHA DÜŞÜK
ENERJİ KULLANIMI

MİLYAR TL
YILLIK
KATMA DEĞER

Ben Neler Yapabilirim?

Evinde ya da okulunda kullandığın atıklarını ve çöplerini ayrı olarak biriktirerek çöp kutusuna değil de geri dönüşüm kutusuna atmalısın.

Peki neler çöp değildir ? Dönüşü muhteşem olan atıklar nelerdir ?

Hangi atıklar dönüştürülebilir?

Geri
Dönüştürülebiliyor

Elektronik
Atıklar

Kağıt

Plastik
Ürünler

Metal

Ahşap ve
Tekstil Ürünleri

Cam

Geri
Dönüştürülemiyor

Ampuller

Seramikler

Plastik Poşetler

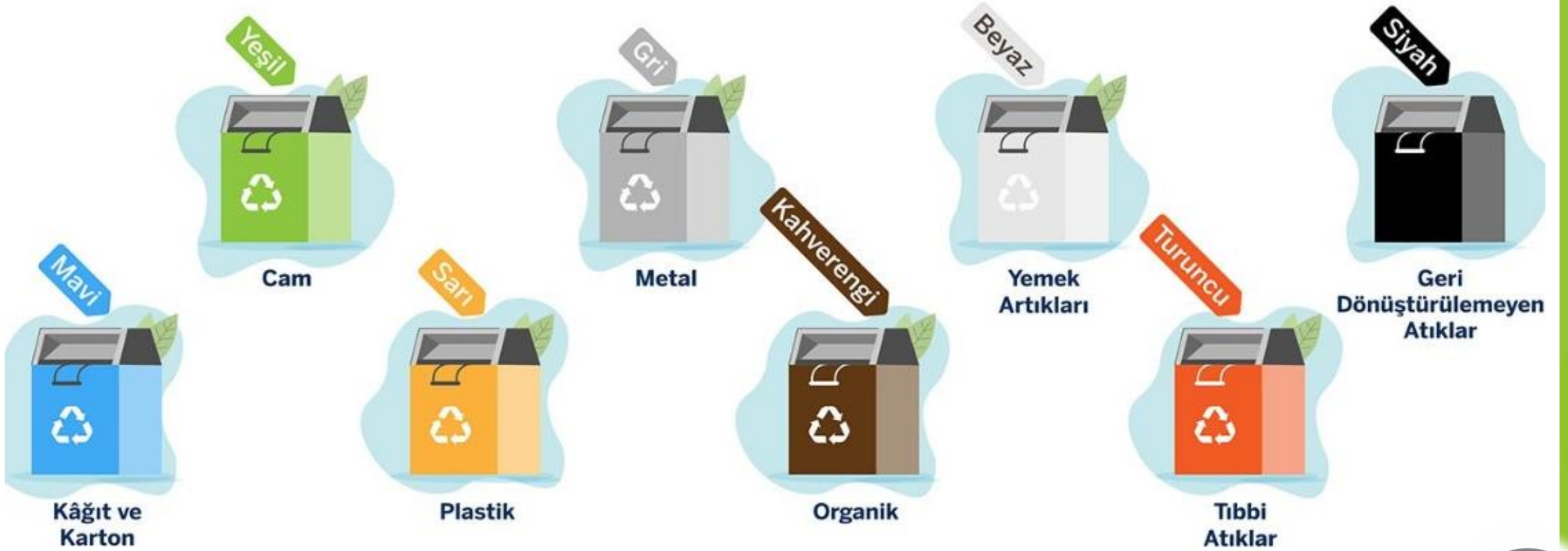
*Kompozit
Ürünler

Kullan At
Çocuk Bezleri

*Tek kullanımlık kahve bardakları, süt ve meyve suyu gibi bazı içeceklerin kutuları vb.

Hangi atık, hangi kutuya?

Üniversitemizden Kullanım Alanı Örnekleri

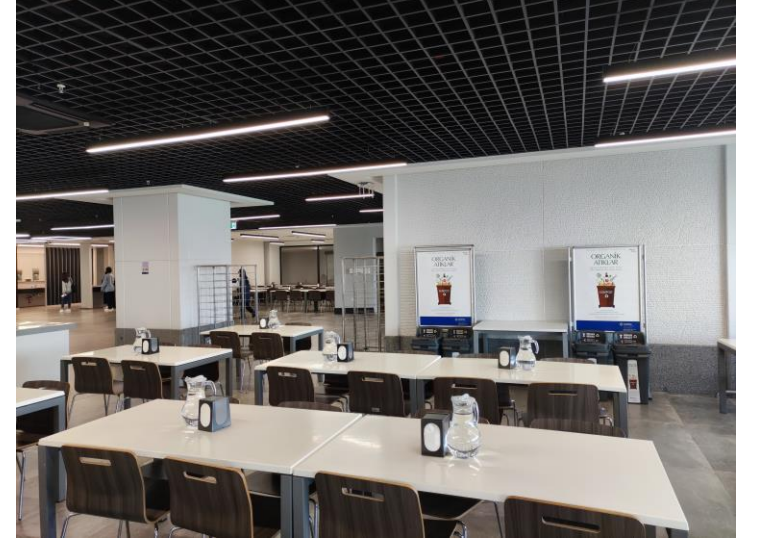
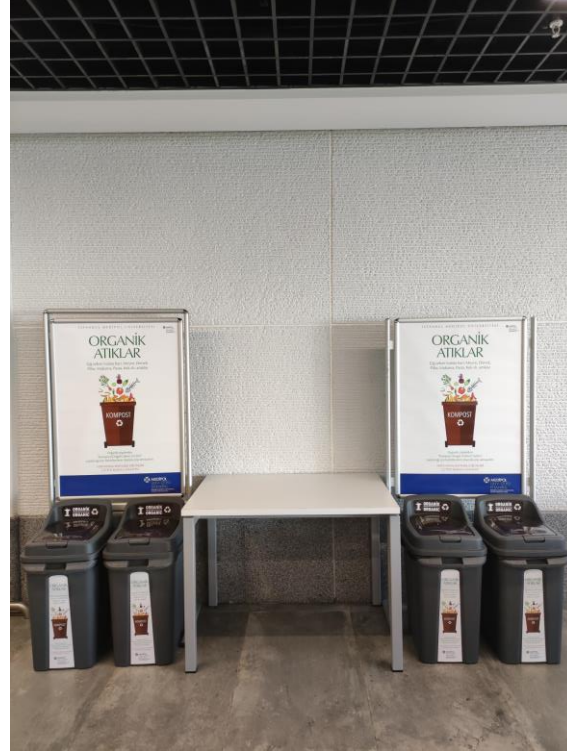
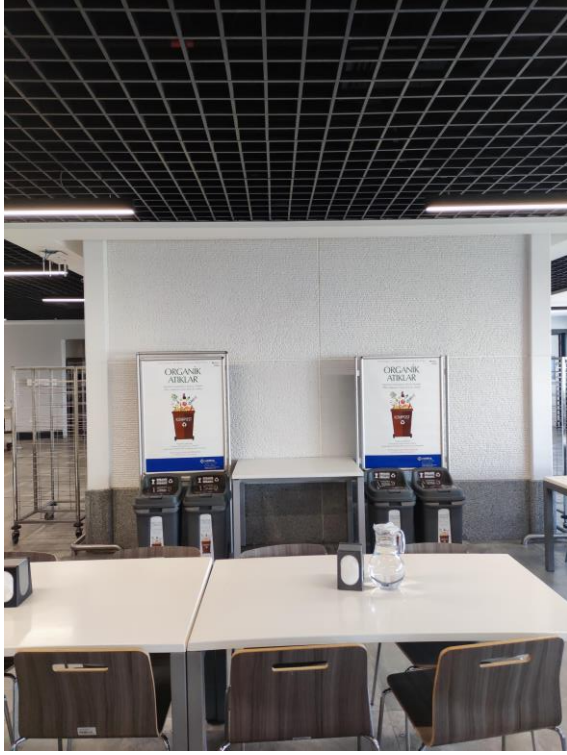
Üniversitemizden Kullanım Alanı Örnekleri

Üniversitemizden Kullanım Alanı Örnekleri

Sadece Kağıt Karışık Ambalaj Cam Geri Dönüşmeyen

Üniversitemizden Kullanım Alanı Örnekleri / Organik Atık

Üniversitemizden Kullanım Alanı Örnekleri / Organik Atık

Geri dönüşüm kutularına atılmaması gerekenler

Pizza kutuları

Kağıt geri dönüşümü sırasında metal ve camın aksine ısı işlem görmez, su ve mürekkep çözücü kimyasallarla karıştırılarak liflerine ayrılması sağlanır. Yemek artığı ve yağ bulaşmış herhangi bir kağıt ürün geri dönüşüm kutusuna atılmamalıdır.

Karton bardak ve tabaklar, yağ ve sıvı geçirmez yemek kutuları

Kağıt bardaklar, yemek siparişlerinde kullanılan karton kaplar ve sıvı ve yağ geçirmeyen her türlü kağıt kullanılmamış olsa bile kağıt geri dönüşümü kutularına atılmamalıdır. Bu ürünlerin iç kısmı sıvı geçirmez plastikle kaplı olduğundan normal kağıtlarla aynı işleminden geçerek geri dönüştürülemezler. Karışık ambalaj kutularına atılmalıdır.

Kağıt peçeteler, ıslak mendil, tuvalet kağıdı ve her türlü hijyenik kağıt

Geri dönüşüme yollanan kağıtların temiz olması gerekir. Makyaj temizleme mendili, bebek bezi, ped, tuvalet kağıdı, peçete, kağıt havlu ve ıslak mendil gibi kozmetik ve hijyenik kağıtlar ve kirlenmiş her türlü kağıt geri dönüşüm kutusuna değil çöpe atılmalıdır.

Hediye paketleri, plastik içeren zarflar, yapıştırıcı bulunan kağıt ambalajlar ve bantlar

Bu ürünler plastik barındırıyor olmalarından kaynaklı geri dönüştürülemiyor. Hediye paketlemek için kullandığımız bantlarda, ambalajlarda ve bazı plastik içeren zarflar bu sebeple geri dönüşüm kutularından uzak tutulmalı. Karışık ambalaj kutularına atılmalıdır.

Aynalar, filmlı ve optik camlar, ısıya dayanıklı camlar

Elde edilen camı işlemlerden geçirerek yapılan bu malzemeler de geri dönüştürülemez. Aynalarda camın arkasında yansıtıcı bir kaplama bulunur.

Pencere camları ve kırık camlar

Yapı malzemelerinde kullanılan camlar, araba ve ev pencere camları; cam geri dönüşüm kutularına atılmamalıdır. Cam geri dönüşüm işleminin ilk aşaması elle ayırma olduğundan kırık camların geri dönüşüm kutularına atılması geri dönüşüm tesisinde çalışanlar için tehdit oluşturmaktadır, kutulara atılmamalıdır. Ayrı toplanması sağlanmalıdır.

Ampul ve floresanlar

Ampul ve floresanların içerisinde bulunan tel ve metalleri ayırmak zorlu bir işlem olduğundan bu maddeler atık cam şişe kutularına atılmamalı, ayrı toplanmalıdır.

Boya, motor yağı, benzin ve antifiriz şişeleri

Toksik kimyasalları ambalajlamada kullanılan plastik şişeler, plastik geri dönüşüm kutularına atılmamalıdır.

Kedi ve köpek kum ve dışkıları, elektrikli süpürge içeriği

Evcil hayvanların kum ve dışkıları ve elektrikli süpürge torbaları ayrıca paketlenerek çöp kutularına atılmalıdır.

Strafor (polistiren) ambalajlar

Ana maddesi **petrol** olan straforun yapıldığı bu ürünler, kullanılıp kullanılmamaları fark etmeksizin geri dönüşüm kutularından uzak tutulmalıdır.

Naylon ambalajlar

Bisküvi, şekerleme, cips ambalajları, dondurulmuş gıdaların naylon paketleri ve naylon poşetlerde kullanılan malzemenin geri dönüşümü oldukça zordur. Masraflı da bir süreç olduğundan geri dönüşüm kutularından bu malzemeleri uzak tutmak gerekir.

Pil ve ilaçlar

Zehirli onlarca madde içeren pil ve ilaçlar kesinlikle çöp ve geri dönüşüm kutularına atılmamalı, pil ve tıbbi atık kutularında toplanarak bertaraf edilmelidir. Ayrıca hem maddi açıdan tasarruf edebilmeniz hem de atık pil sayısını azaltabilmeniz adına şarj edilebilir piller kullanmanızı tavsiye ediyoruz.

Oyuncaklar

Doğada bırakılmayıp kullanıldığı için pek de tehdit olarak görmediğimiz oyuncaklar çoğunlukla plastikten üretilir. Bu sebeple de ayrıştırılarak geri dönüştürülmeleri pek mümkün değil.

Evinizde fazla oyuncak varsa bunları çöpe veya geri dönüşüme atmayıp bağışlama seçeneğini değerlendirin.

KOMPOZİT ATIK GERİ DÖNÜŞÜM SÜRECİ

Kompozit malzemeler kullanım sonrasında diğer atıklardan ayrı biriktirilerek yahut karışık ambalaj kutularında toplanır.

Toplama esnasında diğer atıklarla (Geri Dönüştürülmeyen Atık) karıştırılmaz.

Hacim kaplamaması için sıkıştırılarak biriktirme kutusuna yerleştirilir.

Geri kazanım için temiz bir şekilde, ıslatmadan, ayrı toplamak gerekir.

Kompozit malzeme içinde yoğun olan malzeme türüne (kağıt- plastik-metal gibi) uygun olan biriktirme ekipmanında toplanır.

Kompozit atıklar geri kazanım tesislerinde işlenerek maddesel geri dönüşümü sağlanır ve malzeme türüne göre yeniden kâğıt, plastik, metal, cam gibi malzemeler yeniden üretilerek doğal kaynakların korunumu sağlanır.

Kompozit atıklar parçalanıp sıkıştırılarak levha haline getirilir, mobilya yapımında kullanılır.

Kompost Geri Dönüşümü

Kompostlamak insanların organik atıkları geri dönüştürebileceği tek geri dönüşüm yöntemidir.

Kompost, toprağın içinde mineral ve vitamin dengesini düzenleyen, toprağın genel atmosferini bitkinin yetişmesi için en elverişli hâle getirmeye yardımcı olan materyallerdir.

“
Organik atıkların geri dönüştürülmesi,
**hem çevrenin korunması
hem de toprağın veriminin artırılmasını sağlar.**
Sıfır Atık hareketine sen de katıl, geleceğe değer kazandır.

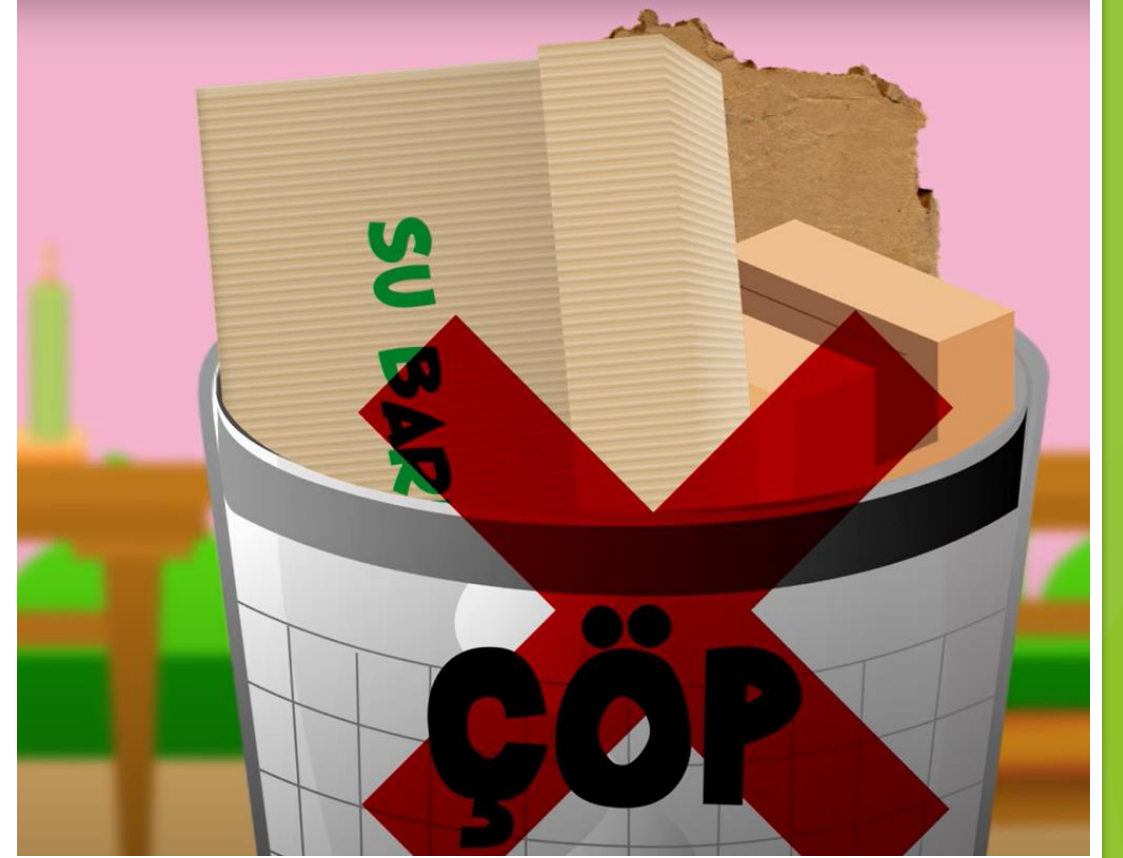
**~~“Aman ne uğraşacağım,
dünyayı ben mi kurtaracağım!!”~~**

Demeyelim

Herkes en az bir kez denerse

- **1 kalem pili** çöpe atmayarak **800 bin Litre su ve 4 m² toprağın** zarar görmesini,
- **1 Litre atık yağı** lavaboya dökmeyerek **1 milyon Litre içme suyunun** kirlenmesini,
- **1 ton kağıt/karton** tasarrufu ile **17 ağacın kesilmesini** önleyeceğiz.
- **1 metal içecek kutusu** ile **100 watt'lık bir ampulün 20 saatlik** çalışarak harcadığı enerjiden
  - **1 ton cam** geri kazanılırsa **100 litre petrolden,**
  - **1 ton plastik** geri kazanılırsa **16,3 varil petrolden** tasarruf edeceğiz.

Diş fırçalarken, şampuan ve sabunlanma esnasında suyu kapatarak gereksiz su kullanımını önleyin.

Hızlı nüfus artışı ve bilinçsiz su kullanımı, suyumuzu tüketiyor. Bir kişinin günde iki kez musluğu kapatmadan diş fırçalaması, yılda 8 ton su israfına neden oluyor. Unutmayın; su tükenebilir bir kaynaktır

► Plastikler doğal yaşama ciddi zararlar veriyor. Doğada aralarında memeliler, sürüngenler, kuşlar ve balıklarında bulunduğu 270'ten fazla hayvan türünün plastik atıklara takıldığı tespit edildi.

- Geri dönüşüm kutunuza attığınız tüm eşyalar temiz olmalıdır. İçlerinde yiyecek veya içecek bırakan öğeler, geri dönüşüm kutunuzdaki diğer öğelerin kalitesini bozabilir. Bu da geri dönüşüm kamyonlarında ve malzeme geri dönüşüm tesisinde geri dönüşümü işlemini olumsuz etkileyecektir.

Neden eşyalarımı geri dönüşüm kutusuna atmadan önce temizlemem gerekiyor?

Tüketim alışkanlıklarımızı gözden geçirerek doğa üzerinde bıraktığımız olumsuz etkileri gözler önüne seren ekolojik ayak izini azaltabilir; toplu taşımayı tercih etmek, evde enerji verimliliği yüksek cihazlar kullanmak ve plastiği hayatımızdan çıkarmak gibi basit ama etkili adımlar atabiliriz.

Atık Bilinci Küçük Yaşta Başlar

Tarafını Seç!

TEŞEKKÜRLER

Bu eğitim sunumu İstanbul Medipol Üniversitesi, Çevre Yönetimi Ofisi tarafından hazırlanmıştır.

cevreyonetimiofisi@medipol.edu.tr
0216 681 5345

MEDİPOL
UNV-ÇEYO
İSTANBUL

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
ÇEVRE YÖNETİMİ OFİSİ

